ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

# Моніторинг сприяння торгівлі в Україні

*Період моніторингу:*
*з 1 по 31 липня 2025 року*

*Випуск № 92*
*Серпень 2025*



ІЕД

***Шановні читачі!***

*Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.*

*Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua*

Зміст

**Нормативно-правові акти, що набрали чинності** ..... **4**
Уряд затвердив порядок створення на ведення митними органами деяких реєстрів ..... 4
Затверджено вимоги до облаштування та функціонування систем відеоспостереження на митних складах ..... 4
**Новини** ..... **6**
Державна митна служба України розпочала створення ІТ-системи Менеджер профілів ризиків ..... 6
Оновлені форми бланків митних гарантій ..... 6
Крок до NCTS Фаза 6 ..... 6
Нові можливості для пасажирських перевезень через п/п «Дяківці – Раковець» ..... 7



## Уряд затвердив порядок створення та адміністрування митними органами деяких реєстрів

**Постанова Кабінету Міністрів України № 857 від 15 липня 2025 року «Про затвердження порядків створення та ведення деяких реєстрів митними органами»**

Уряд затвердив порядок створення та адміністрування реєстрів, власниками яких є Держмитслужба України. Мова йде про:

- порядок створення та ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів;
- порядок створення та ведення реєстру гарантів;
- порядок створення та ведення реєстрів підприємств, які провадять види діяльності, визначені частиною першою статті 404 Митного кодексу України. Мається на увазі:
  1. Митна брокерська діяльність.
  2. Експлуатація магазину безмитної торгівлі.
  3. Експлуатація митного складу.
  4. Експлуатація вільної митної зони комерційного або сервісного типу
  5. Експлуатація складу тимчасового зберігання.

Також Держмитслужбі в цьому контексті доручено забезпечити доопрацювання програмного забезпечення Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів.

Реєстри мають забезпечити автоматизацію систем обліку та обміну інформацією, а також інтеграцію з іншими державними інформаційними ресурсами. Частина даних із реєстрів буде відкритою через офіційний вебпортал Держмитслужби.

Затвердження зазначених порядків спрямовано на:

- розбудову цифрової інфраструктури для митниці;
- спрощення митного адміністрування для бізнесу;
- зменшення корупційних ризиків;
- підвищення ефективності митного контролю;
- імплементацію європейських підходів до митного регулювання.

**Джерело:** https://surl.lu/nuihjl

## Затверджено вимоги до облаштування та функціонування систем відеоспостереження на митних складах

**Постанова Кабінету Міністрів України № 856 від 15 липня 2025 року «Про затвердження вимог до облаштування та функціонування систем відеоспостереження на об'єктах підприємств, яким надано авторизації на експлуатацію митного складу та складу тимчасового зберігання, дозволи на експлуатацію магазину безмитної торгівлі та вільної митної зони комерційного або сервісного типу»**

## НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Постановою затверджено обов'язкові вимоги до систем відеоспостереження, які мають бути встановлені на об'єктах підприємств, що здійснюють діяльність у сфері митної інфраструктури з метою посилення контролю за переміщенням товарів у митних режимах зберігання та реалізації, а також запобігання порушенням митного законодавства.

Об'єкти, до яких застосовуються вимоги:

- митні склади;
- склади тимчасового зберігання (СТЗ);
- магазини безмитної торгівлі (duty-free);
- вільні митні зони (ВМЗ) комерційного або сервісного типу.

Основні вимоги до систем відеоспостереження:

- наявність камер відеоспостереження в ключових зонах: в'їзд/виїзд, зони зберігання товарів, місця вантажних операцій;
- цілодобова робота системи незалежно від освітлення;
- термін зберігання відеозаписів — не менше 30-ти календарних днів;
- захист від несанкціонованого доступу та можливість резервного копіювання даних;
- обов'язкове надання митним органам доступу до системи відеоспостереження, зокрема під час перевірок або за запитом.

Зазначені вимоги мають забезпечити підвищення рівня прозорості та безпеки операцій на митних об'єктах, знизити ризики переміщення товарів із порушенням митного законодавства, забезпечити уніфіковані технічні стандарти у сфері відеофіксації, наблизити митну інфраструктуру до європейських вимог безпеки та контролю.

До 19 квітня 2026 року вимоги, затверджені цією постановою, не застосовуються щодо підприємств, яким митні органи вже надали дозволи на відкриття та експлуатацію митного складу, складу тимчасового зберігання, магазину безмитної торгівлі та вільної митної зони комерційного або сервісного типу.

**Джерело**: https://surl.lu/cjkagd





## Державна митна служба України розпочала створення IT-системи Менеджер профілів ризиків

Держмитслужба розпочала створення IT-системи Менеджер профілів ризиків і з цією метою уклала договір із зовнішнім розробником.

Нова IT-система Менеджер профілів ризиків допоможе впорядкувати та автоматизувати роботу з профілями ризику, а саме: збиратиме та оброблятиме інформацію, дозволить вести їх облік у цифровому форматі та показуватиме, на якому етапі життєвого циклу перебуває кожен профіль - коли створений, коли почав чи припинив діяти тощо.

Оцифрування цих процесів має значно спростити й прискорити роботу митниці у сфері ризик-менеджменту, зокрема під час розробки, впровадження та оновлення профілів ризику, які є ключовим елементом системи управління митними ризиками.

Запустити нову систему планують у 2026 році.

**Джерело:** https://surl.li/hfrxlp

## Оновлені форми бланків митних гарантій

22 липня 2025 року в «Офіційному віснику України» оприлюднено наказ Міністерства фінансів України від 27 травня 2025 року № 278, яким, серед іншого, затверджено зміни до форм бланків загальної та індивідуальної митної гарантії.

Документ, зокрема, уточнює опис митних процедур (щодо яких можуть надаватися гарантії) у формах бланків. Нові форми офіційно набули чинності з 00:00 23 липня 2025 року.

Гарантії, які були зареєстровані в електронній системі управління гарантіями до моменту набрання чинності оновлених форм, залишаються чинними і можуть використовуватися й надалі.

Держмитслужба також звертає увагу, що як у нових, так і в попередніх версіях бланків передбачено можливість використання процедури «UA11». Вона дозволяє гарантувати «інші митні процедури, щодо яких законодавством України з питань митної справи передбачено надання забезпечення сплати митних платежів».

Ознайомитися з оновленими формами бланків митних гарантій можна за посиланням: https://surl.lt/samncw

## Крок до NCTS Фаза 6

Держмитслужба України уклала контракт на створення нової версії IT-системи для переходу на шосту фазу NCTS — сучасного програмного забезпечення, яке забезпечує роботу так званого «митного безвізу». Це черговий крок до цифровізації митних процедур і гармонізації з європейськими стандартами.




«Митний безвіз» дозволяє бізнесу перевозити товари транзитом між країнами-учасницями спеціальної Конвенції без необхідності проходити митне оформлення на кожному кордоні. Така система економить час, знижує витрати й спрощує міжнародну торгівлю.

Впровадження шостої фази NCTS — одне з пріоритетних завдань у сфері митної політики України. Це зазначено і в щорічних висновках Єврокомісії щодо готовності України до вступу в ЄС.

Україна приєдналася до Конвенції про спільний транзит у 2022 році та вже у 2024-му успішно впровадила п’яту фазу NCTS.

NCTS Фаза 6 — наступний крок у цифровому розвитку транзитної системи, що повністю відповідає нормам ЄС і є частиною масштабного європейського плану електронної митниці MASP-C.

Після підписання контракту стартує технічна модернізація — Україна оновлюватиме систему до шостої фази разом із більшістю країн ЄС. Це ще один важливий крок до глибшої інтеграції в європейську митну систему.

ЄС планує перейти на NCTS Фаза 6 із вересня 2025 року. Україна ж має намір завершити розробку і впровадження в 2026-му році.

Реалізація цього проєкту відбувається за фінансової підтримки EU4PFM — програми, що допомагає Україні в підготовці до членства в ЄС.

**Джерело:** https://surli.cc/sokbly

## Нові можливості для пасажирських перевезень через п/п «Дяківці – Раковець»

З 9 липня до 30 вересня 2025 року автобуси будь-яких габаритів та з будь-якою кількістю місць можуть здійснювати перетин кордону через пункт пропуску «Дяківці – Раковець» на українсько-румунському кордоні

Таке рішення ухвалено в межах співпраці з румунською стороною з метою зменшення навантаження на інші пункти пропуску та полегшення організації пасажирських перевезень у літній період підвищеного попиту.

До цього часу рух великогабаритних автобусів через п/п «Дяківці – Раковець» був обмежений через інфраструктурні особливості на румунській стороні. Тимчасове скасування обмежень дозволяє більш ефективно використовувати пропускні можливості цього напрямку.

За перші два дні роботи, станом на 11 липня, оформлено 9 великих автобусів, а кордон перетнули близько 600 пасажирів.

Важливо! Для виїзду автобусів з України необхідна попередня реєстрація в системі єЧерга.

Пункт пропуску «Дяківці – Раковець» продовжує працювати цілодобово та приймає пішоходів, легкові автомобілі й вантажівки.

**Джерело:** https://surl.li/awugvy

**“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні”** є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій з 2015 року в рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”, а також проекту “Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”, який реалізовувався за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попередніх і публікується в рамках діяльності Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. Публікація складається з трьох частин (за наявності відповідних матеріалів):

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України або запланованих змін, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі, зокрема міжнародної торгівлі, митних та навколомитних питань, і можуть безпосередньо впливати на суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо намагатися робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

**Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД)** - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства. Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

**Застереження**

**Моніторинг сприяння торгівлі в Україні** підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.